

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Васил Рокоманов,

по конкурс, обявен от Националната художествена академия – София за академичната длъжност „Професор“ по 8.2 Изобразително изкуство/ „Комбинаторика“, „Композиция“ и „Цветознание“ за нуждите на катедра „Дизайн за детската среда“. Конкурсът е обявен в Държавен вестник – Брой 21 от 15.03.22 г.

Единственият кандидат доц. д-р Величка Георгиева Минкова, редовен преподавател по „Цветознание“, „Комбинаторика“ и „Композиция“ в катедра „Дизайн за детската среда“ представя документите, изисквани от ЗРАСРБ и правилници на НХА, а също хабилитационен труд и комплект информационни материали, представящи нейни постижения в четири основни направления.

Образование и квалификация

Минкова е завършила “Художествена обработка на дървото” в ССХУ за приложни изкуства в Трявна, 1989 , а 1994 – висше образование с учителска правоспособност в специалност “Дизайн на детската среда” на НХА. През 2007 защитава докторска дисертация „Структурната комбинаторика като предпоставка за развитие на детското творчество“ и получава образователна и научна степен „доктор“.

Творческа биография

Минкова придобива професионален опит на дизайнер в рекламна агенция “Агама”, София, Националния център за дизайн и Центъра за индустриален дизайн. Изпълнявайки разнообразни задачи, тя изявява подчертан интерес към дизайн, ориентиран към децата. Нейни успехи

в областта са естетизации на болнична среда в Детска белодробна болница „Царица Йоанна“, Трявна и в Клиника по детска кардиология, София, а също колекция уникални кукли, интерпретиращи елементи от българската декоративна традиция, детски игри, пъзели и др.

Минкова се изявява като автономен артист в композиции от цветни геометрични форми и като концептуално ориентирани фотограф с артистичен поглед към градската среда. В периода 2013 – 2022¹ нейните произведения са представяни на 10 изложби у нас, в САЩ и Китай,² като всеки от форумите има своя специфика – архитектура, математика, дизайн и др. – в чийто профил творбите на Минкова са получили награди и високи оценки.³ Най-значима от тези изяви е авторската ѝ изложба „В началото бе мрежата“, галерия „Етюд“, 2021.

Минкова членува в СБХ, Национално сдружение „Група Цвят – България“, Камара на дизайнерите в България, Асоциация за дизайн и реклама и участва в техни инициативи, изложби и други прояви. Като експерт и изявен артист е част от Редакционна колегия на Електронно списание „Изкуство и критика“, НХА.

Преподавателска и общоакадемична дейност

Величка Минкова започва своята педагогическа дейност в софийските училища с разширено преподаване на изобразително изкуство “Антим I” (1994-1995) и “Захарий Круша” (2003 – 2008) г. От 2007 е хоноруван преподавател в катедра „Дизайн за детската среда“ по дисциплините

¹ Кандидатът уточнява, че участията са след спечелен конкурс за доцент.

² Виж приложен СПИСЪК НА ТВОРЧЕСКИТЕ ИЗЯВИ, ПУБЛИКАЦИИ И ДРУГИ ФОРМИ НА НАУЧНИ И ХУДОЖЕСТВЕНИ ПРОЯВИ, стр. 1. Участие в изложби.

³ 2004 г. – Винарна „Лопушна“ за запазен знак и етикети за лимитирана серия вина; 2002 г. – Винария Пловдив – Добър дизайн. Серия опаковки вина за износ на „Вини Сливен“; 1999 г. – Награда за графично оформление на етикет “Cabernet Sauvignon” 1996 Special Reserve „Ловико Сухиндол“, Лондон; 1995 г. – Награда за най-добър знак и шрифт – V Изложение “Реклама – Експо 95”.

„Композиция“, „Комбинаторика“, „Компютърно проектиране“ в НХА, през 2008 г. е назначена за редовен преподавател, а в 2013 – „Старши преподавател“. Същата година печели конкурс за длъжност „Доцент“. Тя преподава горните дисциплини на бакалаври от „Дизайн за детската среда“, „Рекламен дизайн“, „Метал“, „Резба“, „Текстил - изкуство и дизайн“, „Мода“ в НХА. От 2017 е хоноруван преподавател по „Цветознание“ в магистърска програма „Медиен дизайн“ на Факултет по журналистика и масова комуникация в СУ „Св. Кл. Охридски“.

Доц. д-р Минкова е избирана за член на Факултетния съвет и Комисия по качеството на ФПИ при НХА (от 2015 до днес); от 2015 до 2019 г. е Зам. председател на Общото събрание на ФПИ, в същия период е член на Контролния съвет на НХА

Теоретични, научни и научно-практически приноси

Доц. д-р Величка Минкова има 11 публикации⁴ в университетски издания и участия с доклади на 10 научни конференции,⁵ била е съставител в 6 академични издания на НХА;⁶ ръководи 3 уъркшопа;⁷ участва в 16 научни и художествено-творчески проекти⁸ с международно участие на авторитетни специалисти и институции.

Най-представителните ѝ теоретични постижения са две монографии,⁹ като втората – „Бяла книга на дизайна. Композиция-дизайн-форма“ – е заявена като хабилизационен труд в настоящата процедура.

⁴ Виж приложен СПИСЪК НА ТВОРЧЕСКИТЕ ИЗЯВИ, ПУБЛИКАЦИИ И ДРУГИ ФОРМИ НА НАУЧНИ И ХУДОЖЕСТВЕНИ ПРОЯВИ, стр. 3. Публикации.

⁵ Пак там, стр. 3 и 4. Участие в конференции.

⁶ Виж приложен СПИСЪК НА ТВОРЧЕСКИТЕ ИЗЯВИ, ПУБЛИКАЦИИ И ДРУГИ ФОРМИ НА НАУЧНИ И ХУДОЖЕСТВЕНИ ПРОЯВИ, стр. 6 - Съставителска дейност:

⁷ Пак там, стр. 6 Ръководство на уъркшоп в областта на изкуството.

⁸ Пак там, стр. 3 - Участие в конференции:

⁹ Минкова, Величка. Геометрията като художествен език. Геометрични модели в декоративната украса на ислямската религиозна архитектура от 7.век до 17.век. София: Група Цвет България, 2022. ISBN 978-

В нея Минкова изследва теоретичните измерения на водещата тема на своята дейност, чиито цели и задачи са формулирани изчерпателно и изложени с ирония, препращаща към известната сентенция¹⁰:

„... Бялата книга ... описва проблеми, разглежда закони, принципи и средства за въздействие, посочва целите и обхвата на изследването, дава насоките на развитие и определя резултатите, а използваната методология включва анализ и синтез. Днес тя е особено необходима, защото съвременните технологии са достъпни за много хора, информацията е необятна, проектирането изглежда лесно и компромисно, краткосрочните курсове дават „професионално“ образование по дизайн.“

За труда не съществуват „самоподразбиращи“ се термини, теоретични положения и др.; търсената изчерпателност е постигната чрез пределно ясно съставени структура и Речник с над 60 понятия, коментирани в контекста на теория на композицията и дизайна. Библиографията е от 53 заглавия на кирилица, 19 – на латиница; посочени са и 9 интернет адреса. Трудът е рецензиран от доц. д-р Магдалена Серафимова-Лазарова и проф. Георги Гиков, към чиито професионални и изцяло положителни оценки добавям две бележки.

Очакванията на катедра „Дизайн за детската среда“ към изданието е отразено в илюстрацията, която е дело на нейните членове. Фактът изявява по оригинален начин както предназначението на труда, така и авторския му характер. Убеден съм, че това е един от важните приносни моменти на хабилитационния труд.

619-7226-23-2. Минкова, Величка. Бяла книга на дизайна. Композиция-дизайн-форма. София: НХА, 2020. ISBN 978-954-2988-53-3.

¹⁰ Hippocrates: *Vita brevis, ars longa, occasio praeceps, experimentum periculosum, iudicium difficile.*

Изследваната в него проблематика е искрено преживявана авторска тема, доминираща творчеството на Минкова и като свободен артист. Изведените в труда постулати формират пъзелите ТЕТРА според очаквани дизайнерски функции. В композициите КВАДРАТИНА те са проявени в игри с пределно прости форми и прецизна работа с цвета, създавайки динамични оп-арт въздействия. Сложните колоритни задачи в композициите БЕЗПОСОЧНОСТ В НАПРАВЛЕНИЯ постигат геометрични абстракции, заредени със сложни вътрешни напрежения, а т. нар. ЕФИМЕРНИ РЕАЛНОСТИ откриват изследваните закономерности във фрагменти от хаотичната градска среда.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доц. д-р Величка Георгиева Минкова е утвърден дизайнер и отлично изявен преподавател с високи професионални, научно-творчески, артистични и организационни постижения в областта на теорията и практиката на дизайна и цялостната си академична дейност. Високата научно-приложна стойност на представения хабилитационен труд генерира знание, насочено към образователния процес в своята област и обосновава заявените приноси.¹¹

Убедено препоръчвам Научното жури да присъди на доц. д-р Величка Минкова академичната длъжност „Професор“ по 8.2 Изобразително изкуство/ „Комбинаторика“, „Композиция“ и „Цветознание“.

С уважение:

Проф. д-р Васил Рокоманов

¹¹ РЕЗЮМЕ И АВТОРСКА СПРАВКА ЗА ПРИНОСИЯ ХАРАКТЕР НА ХАБИЛИТАЦИОННИЯ ТРУД, Стр. 3.